

Bilag 8.

PRAKTISERENDE ARKITEKTERS RÅD FORENINGEN AF RÅDGIVENDE INGENIØRER

København, den 30. september 1975.

I anledning af det fremsatte forslag til lov om arbejdsmiljø tillader nedennævnte organisationer sig herved at fremføre følgende bemærkninger til §§ 33, 34, 44 og 67 i det fremsatte lovforslag.

I § 33 indeholder lovforslaget en bestemmelse om, at „Den, der leverer et projekt til . . . . . et bygge- eller anlægsarbejde, skal i projektet tage hensyn til sikkerhed og sundhed ved arbejdets udførelse og driften af det færdige byggeri eller anlæg m. v. . . . .“.

I § 34 foreslås denne forpligtelse udvidet til at gælde for „stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed og sundhed“.

Af bemærkningerne til §§ 33 og 34 fremgår blandt andet følgende:

„Udbudsmaterialet ved opførelse af en bygning eller et anlæg bør indeholde en beskrivelse af de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.“

Om projektering af kemiske anlæg siges det, at anlægget „skal planlægges således, at forudseelige risici ved produktionen forebygges allerede på planlægningsstadiet“.

De citerede bestemmelsers ordlyd og bemærkningerne hertil indebærer pålæggelse af en forpligtelse for rådgivende og projekterende teknikere ved bygge- og anlægsvirksomhed, hvilken forpligtelse de rådgivende og projekterende teknikere kun i meget begrænset omfang vil have mulighed for at opfylde.

Lovforslaget pålægger de rådgivende og projekterende teknikere at skønne over, hvilke sikkerhedsforanstaltninger der er „nødvendige“, og at planlægge under hensyntagen til „forudseelige risici“, uden at det i lovforslaget eller bemærkningerne her til er defineret, hvad der skal forstås ved de citerede udtryk.

Således som opgaverne inden for bygge- og anlægsvirksomheden er fordelt, råder de

enkelte entreprenører over, hvilke metoder de ønsker at bringe i anvendelse, og over, hvilke hjælpemidler og maskiner de vil bruge ved udførelsen af de enkelte processer i byggeriet. De rådgivende og projekterende teknikere har ikke under projekteringen kendskab til disse metoder og hjælpemidler, og de rådgivende og projekterende teknikere kan ikke — således som Almindelige betingelser for arbejder og leverancer 1972 er udformede — blande sig i entreprenørernes valg af arbejdsmetoder eller i valg eller anvendelse af hjælpemidler.

Samme problemer kommer frem i relation til „forudseeligheden“ af risici ved materialevalg. Principielt er alle materialer risikofri ved korrekt behandling. Om foreskrevne materialer behandles korrekt, henhører under dens område, som har som opgave at behandle materialerne.

Bliver forslaget i §§ 33 og 34 udgangspunkt for en praksis, hvorved der foreskrives iagttagelse af en række bygherrekrav til udførelse af de enkelte arbejdsprocesser og til valg af hjælpemidler, modvirkes meget kraftigt den moderne planlægning, som i højere grad foreskriver opfyldelse af funktionskrav end beskriver de enkelte detal løsninger.

Bygherrekrav til udførelse af enkelte arbejdsprocesser og til valg af hjælpemidler vil modvirke udnyttelsen af den enkelte entreprenørs materiel og ressourcer, hvilket vil indebære et samfundsmæssigt spild samt virke konkurrencehæmmende inden for bygge- og anlægsvirksomheden.

Det foreslås derfor

enten at § 33 udgår af lovforslaget, og at § 34 ændres i overensstemmelse hermed,

eller at § 33 ændres således, at det overlades arbejdsministeren at fastsætte de krav til sikkerhed og sundhed ved udførelsen af en bygning eller et anlæg og ved driften